

PRZEGŁĄD DOKUMENTACYJNY

BUDOWNICTWA OKRĘTOWEGO I MORSKIEGO ORAZ EKONOMIKI TRANSPORTU MORSKIEGO
OPRACOWANY PRZEZ OŚRODEK DOKUMENTACJI MORSKIEGO INSTYTUTU TECHNICZNEGO
DODATEK DO MIESIĘCZNIKA „TECHNIKA I GOSPODARKA MORSKA”

Rok IV

Gdańsk – Czerwiec 1953 r.

Nr 5

Gwiazdką obok porządkowych liczb artykułów oznaczone są publikacje, znajdujące się w bibliotece Morskiego Instytutu Technicznego; dwiema gwiazdkami — tłumaczenia publikacji, wykonane przez MIT.

BUDOWNICTWO OKRĘTOWE I PORTOWE

DZIAŁ ŻEGLUGI

Typy i Eksploatacja Techniczna Okrętów

149* 629.122/123 IM

Laute W.: **Statki rzeczno-morskie**. „Seegehende Binnenschiffe“ Schiffbautechn., Berlin, mies., t. 2, Nr 5, maj 52, s. 132, A 4, 8,5 str., 11 rys., 4 wykr., 3 tab., 4 poz. bibl.

Rozważenie możliwości dostarczenia ładunków drogą wodną z głębi kraju do portów morskich nie leżących nad rzekami. Wymagania stawiane statkom rzeczno-morskim. Wpływ ograniczonej głębokości wody. Stosunek ciężaru pustego statku do jego nośności. Wnioski wynikające z przeprowadzonych badań 44 statków rzeczno-morskich. Napędy i dysze Korta. Zasady, które należy stosować przy projektowaniu dużych statków tego typu.

150* 629.123.4 IM

Motorowiec towarowy „Windsor“. „The cargo motorship „Windsor“. Shipp. World, London, tyg., t. 128, Nr 3107, stycz. 53, s. 68, A 4, 3,5 str., 6 fot., 2 rys.

Opis motorowca towarowego 10350 tów o długości całkowitej 140 m z silnikiem na paliwo ciężkie. Plan generalny i siłowni. Zbiorniki balastowe na pokładzie pomiędzy lukami.

151* 629.123.011.525.4 IM

Black I.: **Rozwój i praktyka bunkrowania w morzu**. „The development and practice of fueling at sea“. Shipbuild Shipp. Rec., London, tyg., t. 79, Nr 5, stycz. 52, s. 141, A 4, 3 str., 2 fot., 2 rys.

Odczyt w North East Coast. Inst. Eng. Shipbuild. Rozwój historyczny. Systemy podwieszania rurociągów — niemieckie i brytyjskie. Dopuszczalne zbliżenie statków 40 m. Specjalne wyposażenie, zabezpieczenia przed przetrznięciem.

152* 629.123.2:629.12.079 IM

Möckel W.: **Sterowność motorowych statków przybrzeżnych**. „Die Steuerfähigkeit der Küstenmotorschiffe“. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 4, Nr 10, paźdz. 52, s. 381, A 4, 3 str., 3 wykr.

Badania stałości kursowej motorowców przybrzeżnych na m. Północnym przy pomocy mechanizmu samopiszącego. Pomiar siły potrzebnej do obracania koła sterowego i analiza jej wpływu na sprawne sterowanie. Badanie zwrotności w naturze i na modelach.

153* 629.123.2 IM

Karnatz H.: **Statki „Auguste Schulte“, „Maria Schulte“ i „Berni Nübel“ zbudowane na stoczni w Emden**. „Auguste Schulte“, „Maria Schulte“, „Berni Nübel“ erbaut von der Werft Schulte & Bruns, Emden“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 46/47, list. 52, s. 1580, A 4, 7 str., 8 fot., 2 rys.

Opis i plan generalny motorowca 1280 tów budowanego w serii trzech sztuk. Długość m. pion. 63 m, moc silnika 925 KM. — diesel z przekładnią. Kadłuby wodowane poprzecznie.

154* 629.124.77 IM

Statki przeciwpożarowe budowane na eksport.

„Firefloats for export“. Mar. Eng. a. Nav. Arch., London, mies., t. 73, Nr 877, maj 50, s. 179, B 5, 6,5 str., 3 fot., 3 rys., 1 wykr.

Opis, plany generalne: siłowni dwu typów motorowych łodzi przeciwpożarowych. Typ Nr 1 — 130 KM z napędem śrubą nastawną, typ Nr 2 — 225 KM z pednikiem Voith — Schneider.

155* 629.124.72 — 843 IM

Trawler motorowy „Nordhay 5“. Motortrawler „Nordhay 5“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 32, sierp. 52, s. 1064, A 4, 1 str.

Wymiary główne L = 58,25 m, Lpp = 52,02 m, B = 8,0 m H = 4,85 m, zanurzenie konstr. = 4,30 m. Silnik główny Diesel typ Wumag 6Z55, śruba nastawna.

156*

629.124.24

IM

Kort L.: **Holownik portowy o specjalnej konstrukcji**. „Ein Hafenschlepper besonderer Bauart“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 48, list. 52, s. 1687, A 4, 1,5 str., 2 fot., 1 rys.

Opis holownika portowego o 310 KM przy uciążu 6,2 t na palu, szybkości 10,2 węzł. (bez holowania) i bardzo dobrej zwrotności. Zalety te osiągnięto przez zastosowanie 2-skrzydłowej sruby nastawnej w ruchomej — zastępującej ster, dyszy.

157*

629.128 (43) „1952“

IM

Wellmann E.: **Nasze budownictwo okrętowe**. „Unser Schiffbau“. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 4, Nr 12, grudz. 52, s. 528, A 4, 1 str.

Osiągnięcia zachodnio-niemieckiego przemysłu okrętowego. Zaopatrzenie materiałowe. Wysokie koszty nakładowe. Nowoczesna technologia. Niewłaściwa organizacja stoczni, kontrola produkcji. Magazynowanie i przepływ materiału. Gospodarka cieplna i energetyczna w stoczniach. Postęp techniczny, prace naukowo-badawcze, wymiana doświadczeń między zakładami. Zakłady doświadczalne dla budownictwa okrętowego w Berlinie i Hamburgu. Zamierzenia na rok 1953.

Teoria Okrętu i Badania Modelowe

158*

629.12:532.583.4

IM

Todd F. H.: **Opór tarcia statków**. „The skin friction resistance of ships“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 46/47, list. 52, A 4, 3,5 str., 1 wykr.

Przegląd najnowszych badań nad oporem tarcia statków i ich modeli. Niedokładność założeń Froude'a i powstające stąd błędy. Wpływ chropowatości powierzchni i warstwy współbieżnej na opór modelu i statku. Streszczenie artykułu w języku niemieckim.

159*

629.12.073.001.5

IM

Prace doświadczalne z dziedziny stateczności okrętu. „Ship stability experiments“. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 81, Nr 4 stycz. 53, s. 102, A 4, 1,5 str.

Warunki przeprowadzania doświadczalnego określenia stateczności statku wymagane przez Międzynarodową Konwencję Bezpieczeństwa Życia Ludzkiego na Morzu.

Budowa Okrętów, Maszyn i Wyposażenia

160*

629.128.1:621.791

IM

Vos P. B.: **Środki i urządzenia pomocnicze przy spawaniu w budownictwie okrętowym**. „Hilfsmittel und Vorrichtung für das Schweissen im Schiffbau“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 46/47, list. 52, s. 1596, A 4, 3,5 str., 5 fot., 6 rys., 1 tab.

Opis urządzeń ułatwiających spawanie ręczne i automatyczne w warunkach stoczniowych. Przykłady konstrukcyjne.

161*

629.128.1:621.791:669.71

IM

Postęp w metodyce spawania aluminium. „Progress in aluminium welding“. Shipp. World, London, tyg., t. 127, Nr 3084, sierp. 52, s. 112, A 4, 2 str., 4 fot.

Przegląd nowych metod stosowanych w budownictwie okrętowym, spawania aluminium.

162*

629.123.3/4:747.012

IM

Williams J. A.: **Wnętrza pomieszczeń okrętowych**. „Ship interiors“. Shipp. World, London, tyg., t. 128, Nr 3107, stycz. 53, s. 45, A 4, 4 str., 10 fot., 5 rys.

Przegląd nowych tendencji w projektowaniu pomieszczeń, ich umeblowania oraz wyposażenia i dekoracji na statkach pasażerskich i towarowo-pasażerskich. Liczne reprodukcje wnętrz jednostek zbudowanych w r. 1952.

163* 629.12.011.554.911:621-555. nm IM

Klingebiel F. G.: **Nowości w dziedzinie chłodni prowiantowych.** „Neues über Proviantkühlanlagen“. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 4, Nr 4, kw. 52, s. 106, A 4, 2 str., 1 fot., 3 rys.

Opis i schematy elektryczne małych urządzeń chłodniczych na statkach dla środków żywnościowych z zastosowaniem automatycznie działających termostatów.

164* 629.12.066 IM

Blumberg G. A.: **Elektryczne instalacje silnoprowądowe na statkach.** „Elektrische Starkstromanlagen an Bord von Schiffen“. Schiffbautechnik, Berlin, mies. t. 2, Nr 7, 8, 9, 10, lip., sierp., wrzes., październ. 52, s. 216, 243, 284, 305, A 4, 19,5 str., 38 rys., 5 tab., 8 poz. bibl.

Obszerny systematyczny przegląd całości elektrotechniki okrętowej: szkic historyczny, cz. ogólna, kable, rozdział energii, odbiór energii elektrycznej, silniki i prądnice, elektryczny napęd okrętowy. Uwypuklone specyficzne właściwości elektrotechniki okrętowej, naświetlone zagadnienie przepisów i norm. Obok prądu stałego uwzględniony również prąd zmienny. Podkreślenie zalet tego ostatniego.

165* 629.12.066 IM

Meister R.: **Elektrotechnika w budownictwie okrętowym.** „Elektrotechnik im Schiffbau“. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 4, Nr 7, lip. 52, s. 234, A 4, 3str. — Sprawozdanie z konferencji VDE/STG z 7. 6. 1951 r. w Hamburgu.

Przegląd osiągnięć w dziedzinie elektrotechniki okrętowej z podziałem na następujące zagadnienia: 1. prądnice i silniki okrętowe, 2. sprzęt regulacyjny i sterujący, 3. instalacje jednofazowe i dwuprzewodowe, 4. prąd zmienny przy napędzie śruby okrętowej, 6. urządzenia kierująco-wskaźnikowe okrętu, 7. urządzenia nawigacyjne i radiowe.

166* 629.12.037.122:669.24:669.35:620.17 IM

Rozwój w dziedzinie stopów na śruby okrętowe. „Developments in alloys for marine propellers“. Mar. Eng. a. Nav. Arch., London, mies., t. 75, Nr 911, grudz. 52, s. 546, B 5, 2,5 str., 2 fot., 1 rys., 2 tab. —

Próbnianie stopu tzw. nikalium z brązem manganowym pod względem właściwości fizycznych i wytrzymałościowych. Wyniki badań wytrzymałościowych próbek wyciętych z odlwu śruby.

167* 629.12.071/073:669.715 IM

Muckle W.: **Wpływ redukcji ciężaru wiązań na wymiary i kształt.** „The influence of weight-saving on dimensions and form“. Shipbuilder, London, mies., t. 59, Nr 527, lip. 52, s. 443, B 5, 5 str., 8 wykr. —

Analiza wpływu redukcji ciężaru wiązań dużych statków, osiąganego dzięki zastosowaniu stopów aluminiowych na stateczność, szybkość i rentowność tych statków. Wykresy pomocnicze, wzory i przykłady obliczeń.

Różne

168* 620.191.2:629.12.011.7 IM

Field P.: **Korozja podwodnej części kadłuba.** „Korrosion des Unterwasserteiles der Aussenhaut“. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 4, Nr 12, grudz. 52, s. 529, A 4, 4 str., 6 fot. —

Wykład wygłoszony przez autora, kier. zakładu doświadczalnego „Bethlehem Steel Company — Shipbuilding Division“ przed „Society of Naval Architects and Marine Engineers“ w N. Yorku. Rozmaite typy wżerów korozyjnych zewnętrznego poszycia statków. Przyczyny ich powstawania. Sposoby zabezpieczenia powierzchni stalowych przed korozją. Wyniki badań korozji na 24 statkach. Działanie potasowych farb ochronnych. Skutki błędnej metody wodowania niemalowanych kadłubów.

DZIAŁ PORTÓW

Hydro-, Meteor-, Geologia Morza i Mechanika Gruntów

169* 627.223.1:518 IM

Sztokman W. B.: **Zastosowanie metody pełnych potoków dla obliczania cyrkulacji wywołanej niejednostajnym wiatrem w morzu o kształcie eliptycznym.** „Primienienie metoda polnykh potokov dla rasscheta cirkulatsii vobuzhdamoj neravnomiernym wietrom w morie elipticzeskoj formy“. Izv. Akad. Nauk SSSR, Ser. Geofiz., Moskwa, dwumies., Nr 5, wrzes. — październ. 52, s. 57, B 5, 12 str., 5 wykr., 2 tab.

Opis badania rozkładu pełnych potoków dla dwóch przypadków ustalonej cyrkulacji wywołanej niejednostajnym wiatrem w morzu o kształcie eliptycznym. Wniosek: można bez większego błędu obliczać

pełne potoki w środkowych przekrojach poprzecznych mórz zamkniętych o kształcie wydłużonym, zastępując kształt eliptyczny kształtem prostym kanału o nieskończonej długości. Artykuł posiada znaczenie dla analizy działania wiatru niejednostajnego na zamknięte zbiorniki wodne, zalewy i morza zamknięte.

170* 627.223.6.001 IM

Lacombe M.: **Okresowe fluktuacje załamujących się fal.** **Sprawozdanie z prac Komitetu Technicznego „S-té Hydro-technique de France“.** „Les fluctuations periodiques des lames deferlantes. Compte rendu des travaux du Comite Technique de la S-té Hydrotechnique de France“ Houille blanche, Grenoble, dwumies., t. 7 Nr A, marz. 52, s. 113, A 4, 2,5 str., 9 poz. bibl.

Streszczenie wyników ostatnich badań nad falowaniem długookresowym, zwłaszcza nad fluktuacjami okresowymi załamujących się fal. Sprzecznosci we wnioskach poszczególnych autorów i analiza krytyczna ich wyników. Własna koncepcja autora co do ruchu wody, proporcjonalnego do kwadratu wysokości fali załamanej, co do zakresu zmienności długości fali długiej. Stwierdzenie autora, że istnieje związek ruchu postępowego wody przy falowaniu długookresowym z ruchem zespołu fal.

171* 629.12.018:551.509 IM

Masse L.: **Lokalna prognoza pogody.** „La prevision locale du temps“. Ann. Techn. d. 1. Mar. Marchande, Paris, 10 nrów rocznie, t. 5, Nr 45, 1951, s. 463, A 4, 23 str., 2 rys.

Kilka prostych reguł, pozwalających na samodzielne sformułowanie prognozy pogody przez załogę samotnego statku w morzu na podstawie obserwacji zachmurzenia, ciśnienia barometrycznego, temperatury i wilgotności powietrza. Metoda ta ma szczególne znaczenie dla marynarzy w wypadku przerwania komunikacji radiowej z brzegiem.

Laboratoria Wodne i Przyrządy Pomiarowe

172* 627.223.6.001:627.236 IM

Danel M.: **Wzbudzenie wahań wód portowych pod wpływem falowania zewnętrznego.** „Entretien des oscillations des eaux portuaires, sous l'action de la haute mer“. Houille blanche, Grenoble, dwumies., t. 7. Nr A, marz. 52 s. 138, A 4, 1 str., 1 poz. bibl.

Krótką analizę pracy doktorskiej Mc. Nown z zakresu rezonansów w prostokątnych i krzywoliniowych basenach portowych. Podane wyniki doświadczeń laboratoryjnych, wykonanych w związku z powyższą pracą.

173* 627.223.7 (42) IM

Fergus H. Allen: **Badania modelowe rzeki Tamizy. Studium nad zamuleniem.** „The Thames model investigation. A study of siltation problems“. Dock a. Harb. Auth., London, mies. t. 32, Nr 378, kw. 52, s. 373, A 4, 5,5 str., 3 fot., 5 rys.

Opis badań modelowych nad zamuleniem na rzece Tamizie. Omówienie zadania, danych z natury, modelu wstępnego, projektowania właściwego modelu, wyboru skali, materiału dennego, aparatury do nadsładowania pływów, wywoławcza, aparatury do pomiarów za pomocą urządzeń elektronowych, budowy modelu. Opis właściwych badań, wyposażenia w przyrządy pomocnicze. Program dalszych badań oraz niektóre dane z praktyki laboratoryjnej.

Morskie Budownictwo Hydrotechniczne i Drogi Wodne

174* 627.4:627.511.001.2 IM

Wiendrow S. L.: **Wybór poziomu wysokich wód dla projektowania budowli brzegowych na rzekach.** „O wyborie rasschotnowo urovnja dla projektov bierlegowo stroitel'stwa na riekach“. Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 12, Nr 6, list. — grudz. 52, s. 31, A 4, 5 str., 5 wykr., 1 tab., 2 poz. bibl.

Analiza dotychczasowych metod określania poziomu wysokiej wody dla celów projektowanych budowli hydrotechnicznych na rzekach — budowli poprzecznych oraz budowli podłużnych (nauzeży). Konieczność powiązania metody statycznej z metodą dynamiczną oraz klimatem i całością geograficzną dorzecza z uwzględnieniem możliwości zmian przyrody wpływających na odpływ rzeki. Celowość obniżenia poziomu obliczeniowego wysokiej wody ze względów na ekonomikę inwestycji i eksploatacji budowli. Przykłady analizy dla klimatu rzek ZSRR.

175* 624.152.643:627.24 IM

Rowe P. W.: **Zakotwione ścianki szczelne.** „Anchored sheet-pile walls“. Proceed. of the Inst. of Civ. Eng., London, dwumies., Nr 1, stycz. 52, s. 27, B, 5, 45,5 str., 3 fot.; 4 rys., 19 wykr., 4 tab., 11 poz. bibl.

Opis doświadczeń przeprowadzonych na 15 modelach giętkich ścianek oporowych w gruncie syntetycznym. Wpływ na rozkład parcia gruntu takich czynników jak obciążenie nazimem, poziomu umieszczenia kotwy, rodzaje gruntu i jego konsystencji, jak również elastyczności samej ścianki. Otrzymane wyniki zgodne z wynikami prac Stroyora, Browzina, Tschobotaroffa. Autor proponuje prosty sposób obliczania zakotwionych ścianek szczelnych przy użyciu metody tzw. „swobodnego podparcia w gruncie“.

- 176* 627.333.4:666.97 IM 183* 626.027:778.6:771.4 IM
- Desbazeille M.: **Odbudowa nabrzeża Carenage w Dieppe.** „Reconstruction of Carenage quay wall at Dieppe“. Dock a. Harb. Auth., London, mies., t. 33, Nr 386, grudz. 52, s. 234, A 4, 4 str., 6 rys.
- Opis odbudowy nabrzeża Carenage w Dieppe po zniszczeniach wojennych przy zastosowaniu betonu przedsprężonego. Omówienie konstrukcji zakotwień ścianek pionowych mających zastąpić zniszczone górne części nabrzeży. Wnioski.
- 177* 627.6:621.53 IM
- Falochron pneumatyczny w Dover. „Pneumatic break-water at Dover“. Dock a. Harb. Auth., London, mies., t. 33, Nr 386, grudz. 52, s. 249, A 4, 1 str., 2 fot.
- Omówienie nowej instalacji falochronu pneumatycznego zainstalowanego w porcie Dover. Opis warunków miejscowych oraz spodziewane wyniki gaszenia fali.
- Pogłębianie Portów, Roboty Podwodne i Ratownictwo Morskie**
- 178* 626.73/74 IM
- Miasnikow M. W.: **Roboty pogłębiarskie w zimie.** „Zimnyje ziemleczerpateľnyje raboty“ Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 12, Nr 6, list. — grudz. 52, s. 41, A 4, 1,5 str., 1 fot. —
- Omówienie doświadczeń z wykonywania robót pogłębiarskich w warunkach zimowych na rzekach ZSRR oraz kanałach śródlądowych. Kilka sposobów skutecznego zorganizowania robót zimowych: specjalne przystosowanie taboru, przygotowanie miejsca odkładu, trwałe wytyczenie granic wykopów, przygotowanie zaopatrzenia w paliwo, usuwanie lodu, warunki bezpieczeństwa taboru i technologia w szczególnych warunkach miejscowych.
- 179* 621.879.42:627.74 IM
- Miasnikow, Renkel: **Wiszący rurociąg tłoczny dla pogłębiarek ssąco-refulujących.** „Podwieszonj napornyj gruntoprowod na ziemlesosach“. Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 12, Nr 6, list.-grudz. 52, s. 47, 0,5 str. —
- Urządzenie dla podwieszania rurociągu tłoczego pogłębiarskiej rzecznej lub kanałowej ssąco-refulującej, zamontowana po raz pierwszy w 1951 r. na jednostce o wydajności 200 m³/godz. Zalety nowej konstrukcji: terminowe wykonanie robót, wyeliminowanie przestojów na przepuszczanie obcych jednostek przy zmianie położenia rurociągu pływającego. Artykuł posiada wartość dla prac organizacyjnych przy robotach na wąskich kanałach i małych rzekach.
- 180* 531.719.35 IM
- Echosonda dla pomiaru głębokości w portach, rzekach i wodach przybrzeżnych. „Das Echolot für die Vermessung von Häfen, Flüssen und Küstengewässern“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 38/39, wrzes. 52, s. 1273, A 4, 1,5 str., 1 fot., 1 wykr. —
- Opis echosondy dla pomiaru małych głębokości od 0 do 30 m przy dokładności pomiaru do 10 cm. Wnioski z prób tej echosondy.
- 181* 531.719.35:627.22 IM
- Freval C. R.: **Sondowanie.** „Le sondage“. Ann. Techn. d. l. Mar. March., Paris, 10 nrów rocznie, t. 5, Nr 45, 1951, s. 431, A 4, 31 str., 7 fot., 14 rys., 7 wykr. —
- Opis najważniejszych urządzeń i obwodów stosowanych w nowoczesnych urządzeniach ultradźwiękowych, studium kierunkowości nadajnika, zastosowanie i wytwarzanie ultradźwięku odbiór ultradźwięku, analiza pracy źródła magnetostrykcyjnego, umieszczenie i montaż nadajnika. Różne metody sondowania, wskaźnik głębokości, samopis, porównanie samopisu i wskaźnika głębokości. Urządzenia nadające, odbierające i zasilające. Praktyczne wyniki i wnioski.
- 182* 626.027:778.534:627.141.1 IM
- Kinematografia podwodna.** „Cinematographie sous-marine“. Ann. Techn. d. l. Mar. Marchande, Paris, 10 nrów rocznie, t. 5, Nr 46, 1951, s. 93, A 4, 2 str. —
- Opis aparatu do kinematografii podwodnej syst. Coutant-Mathot „Aquaflex“, za pomocą którego nakręcono film podwodny pt. L'Epave. Szczegóły powłoki, urządzeń sprężonego powietrza, napędu elektrycznego, balastów i wyposażenia. Artykuł posiada znaczenie dla badań podwodnych ruchu rumowiska metodą pomiaru zamącenia.
- Rebikoff D.: **Barwna fotografia podwodna.** „La photo sous-marine en couleurs“. Ann. Tech. d. l. Mar. Marchande, Paris, 10 nrów rocznie, t. 5, Nr 46, 1951, s. 89, A 4, 3 str. —
- Opis zastosowania podwodnej barwnej fotografii. Trudności środowiska: słabe oświetlenie, ograniczenie promieni tylko do niebieskiej części widma. Sposoby oświetlenia sztucznego pod wodą — lampy magnezjowe błyskowe, błyskowe lampy elektryczne sprężone w zespoły. Czas ekspozycji dla fotografii barwnej pod wodą, charakterystyki fotoaparatów.
- EKONOMIKA TRANSPORTU MORSKIEGO**
- Ekonomika Żeglugi**
- 184* 387.1:338.972 „1952“ IM
- Maack H.: **Żegluga światowa w 1952 r.** „Die Weltschiffahrt 1952“ Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 6/7, luty 53, s. 264, A 4, 2,5 str., 1 tab. —
- Niekorzystny układ sytuacji żeglugi kapitalistycznej w 1952 roku. Spadek koniunktury wojennej znajdującej odbicie w spadku stawek frachtowych, cen tonażu itp. Wycofanie tonażu z eksploatacji. Wprowadzenie dodatków portowych w żegludze liniowej. Walka konkurencyjna w niektórych relacjach. Wzrost dyskryminacji żeglugowej.
- 185* 387.1:656.612.033:311.141 IM
- Schondorff H. D.: **Niemiecki indeks frachtów morskich.** „Der deutsche Seefrachten-Index“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 3, stycz. 53, s. 153, A 4, 2,5 str., 3 poz. bibl.
- Metoda obliczania niemieckiego indeksu frachtowego z szczególnym uwzględnieniem teorii i praktyki wypośrodkowywania odpowiednich wartości z notowań stawek frachtowego w powiązaniu z strukturą masy ładunkowej.
- 186* 656.612.071.2:658.542:331.876.3 IM
- Zawisza W. W.: **Przodujące metody pracy sterników.** „Pieriedowyje metody raboty rulowych“. Moskwa, 1952, „Morskoj Transport“, D, A 5, 32 str. 10 rys., 2 tab. —
- Doświadczenia z zastosowania metody inż. Kowalowa w pracy sterników na statkach morskich. Analiza przyczyn odchyleń od kursu oraz powstających w związku z tym strat. Analiza i opis przodujących sposobów pracy, ustalonych metodą inż. Kowalowa.
- 187* 656.612.071.2:658.542:231.876.3 IM
- Niewrażin P.: **Uogólniać doświadczenie przodujących pałaczy.** „Oboszczat opyt łuczszich koczegarow“. Morsk. Flot. Moskwa, 2 × tyg., t. 11, Nr 11, luty 53, s. 3, A 2, 0,30 str. —
- Opis konkretnego zastosowania metody inż. Kowalowa w pracy pałaczy okrętowych i wyników osiągniętych w lotewskim przedsiębiorstwie żeglugowym.
- 188* 656.612:658.511 IM
- Turiejckij L.: **Jakościowe wskaźniki wykorzystania morskiej floty transportowej w nowej pięcioletniej stalinowskiej.** „Kaczestwiennyje pokazatieli ispolzowanija morskowo transportnowo flota w nowoj stalinskoj piatiletkie“. Morsk. Flot, Moskwa, mies. t. 12, Nr 12, grudz. 52, s. 4, A 4, 3 str., 1 tab.
- Omówienie głównych czynników, jakie przyczyniły się do wzrostu wskaźników wykorzystania floty morskiej w Związku Radzieckim w nowym planie 5-letnim. Podkreślenie wzrostu intensywności prac przeładunkowych w portach; znaczenie mechanizacji prac przeładunkowych w ładowni statku.
- 189* 629.123.07:311.141.003.13 IM
- Pusch H. J. dr: **Wskaźniki ekonomiczności statków handlowych.** „Kennziffern für die Wirtschaftlichkeit von Handelsschiffen“. Schiffbautechn., Berlin, mies., t. 2, Nr 12, grudz. 52, s. 367, A 4, 3 str., 3 tab.
- Próba ustalenia kompleksowego wskaźnika ekonomiczności morskiej statku handlowego. Elementy wskaźnika: nośność, pojemność, kubatura ładowni, szybkość, moc maszyn.
- 190* 656.622:658.511.6 IM
- Mironow W. P.: **Zależności miernika produkcyjności pracy floty od kierunku ciągów ładunkowych.** „Zawisimost izmieritiela proizwoditelnosti raboty flota ot naprawlenija gruzopotokow“. Reczn. Transport, Moskwa, dwumies., t. 12, Nr 6, list.-grudz. 52, s. 16, A 4, 3 str., 3 wykr.
- Analiza zmiany miernika produkcyjności floty w zależności od zmian kierunku ciągu ładunkowego przedstawiona na przykładzie zmian kierunku ciągu ropy naftowej i wykorzystania floty tankowej ZSRR w latach powojennych. Grafiki ilustrujące tę współzależność.

Zemke H.: **Wpływy na częstotliwość podróży statków morskich.** „Einflüsse auf die Reisehäufigkeit bei Seeschiffen. Schiffbautechn., Berlin, mies., t. 2, Nr 3, marz. 52, s. 67 A 4, 5 str., 2 fot., 1 rys., 2 wykr., 2 tab., 11 poz bibl.

Analiza ekonomicznej szybkości statku z uwzględnieniem wpływu klimatycznych, kształtu kadłuba, wpływu obciążenia kadłuba, płytkiej wody itp. Środki przyspieszenia przebiegów statku w morzu. Możliwości skrócenia czasu postoju statków w porcie poprzez wyposażenie ich w odpowiednie urządzenia przeładunkowe. Próba ustalenia współczynników porównawczych w zakresie „mocy przeładunkowej” okrętowych urządzeń pokładowych.

192* 656.612.01:658.513.4 IM

Smirnow N.: **Grafik i rzeczywistość.** „Grafik i diejstwielnost”. Morsk. Flot, Moskwa, 2 × tyg., t. 10 Nr 100, grudz. 52, s. 3, A 2, 0,33 str.

Grafik jako podstawa planowej pracy floty morskiej. Warunki właściwego ruchu floty w grafiku — ściśle przestrzeganie grafików, udział wszystkich wydziałów przedsiębiorstwa żeglugowego przy zestawieniu grafiku. Podane liczne przykłady i przyczyny naruszenia grafików.

193* 656.612.01:658.56 IM

Grinbiorg J.: **O wszechstronne ulepszenie kierownictwa dyspozytorskiego floty.** „Wsiemierno uluczszat dispietczerskoje rukowodstwo flotom”. Morsk. Flot, Moskwa, 2 × tyg., t. 11, Nr 4, stycz. 53, s. 3, A 2, 0,33 str.

Analiza zakresu zadań grupowego dyspozytora floty. Podstawowe warunki właściwej realizacji zadań dyspozytora: ścisła współpraca z kapitanami statków, z pracownikami eksploatacji przedsiębiorstwa żeglugowego oraz dyspozytorską służbą portu.

194* 656.612.07:658.612 IM

Burow, P.: **Inspekcja morska przedsiębiorstwa żeglugowego.** „Morskaja inspekcija parochodstwa”. Morsk., Flot, Moskwa, 2 × tyg., t. 10, Nr 71, wrześ. 52, s. 3, A 2, 0,3 str.

Inspekcja morska jako organ przedsiębiorstwa żeglugowego dla spraw kontroli nawigacji statku. Zadania inspekcji w zakresie walki z awaryjnością, o dyscyplinę i przestrzeganie przepisów na statku. Doświadczenia i braki inspekcji morskich w poszczególnych radzieckich przedsiębiorstwach żeglugowych.

195* 629.123.02.003.13 IM

Modernizacja statków trampowych zbudowanych w czasie wojny. „Modernising war-built tramp ships”. Shipp. World, London, tyg., t. 127, Nr 3088, wrześ. 52, s. 173, A 4, 1 str.

Analiza względnych korzyści gospodarczych wynikających z zamiany statków typu „Liberty” opalanych węglem na jednostki o napędzie motorowym. Preferencje parowej maszyny tłokowej z przekładnią połączoną z turbiną na parę odlotową.

196* 656.61.065.3 IM

Bunkrowanie zagraniczne. „Foreign bunkering”. Fairplay, London, tyg., t. 180, Nr 3633, stycz. 53, s. 3, A 4, 4 str.

Analiza poszczególnych światowych baz bunkrowych z punktu widzenia dostawców z jednej i armatorów z drugiej strony. Przesunięcie źródeł zaopatrzenia w zależności od warunków podaży, cen bunkru, fluktuacji stawek frachtowych i in.

197* 656.612.033:658.8.03 „1870—1952” IM

Gripiaios H.: **Frachty na ładunki suche 1869—1952.** „Dry-cargo freights 1869—1952”. Shipp. World, London, tyg., t. 128, stycz. 53, s. 5, A 4, 1 str., 1 wykr.

Analiza porównawcza wysokości frachtów za przewóz ładunków suchych na kapitalistycznym rynku żeglugowym w okresie od 1870 r. do 1952 r. i poziom cen hurtowych kształtujących się w danym okresie. Uzasadnienie tezy, że w dłuższym okresie czasu ceny hurtowe kształtują się podobnie do poziomu kosztów eksploatacji tonażu trampowego.

EKONOMIKA PORTÓW

198*

Baltgalow W. P.: **Zagadnienie optymalnej normy obsługi ładunkowej statków.** „Ob optimalnoj normie gruzowoj obrabotki sudow”. Reczn. Transp. Moskwa, dwumies., t. 13, Nr 1, stycz.—luty 53, s. 12, A 4, 3,5 str. —

Krytyczna analiza stosowanych formuł na obliczenie optymalnych norm prac przeładunkowych dokonana na przykładzie artykułu K. I. Trunkina z dwumies. Reczn. Transp. Nr 2/52. Jednostronność stosowanych formuł. Projekt uwzględnienia w kryterium optymalności norm przeładunkowych strat zdolności przewozowej statku w czasie operacji przeładunkowych, wyrażonych w formie pieniężnej.

Szuwałow W. D.: **Stachanowska szkoła dźwigowych.** „Stachanowskaja szkoła kranowszczikow”. Moskwa, 1952, „Morskoj Transport”, D, A 5, 48, str., 3 fot., 4 rys., 1 tab.

Doświadczenia przodujących dźwigowego portu leningradzkiego W. D. Szuwałowa w zakresie racjonalizacji przeładunku towarów masowych. Utworzenie szkół stachanowskich, prowadzonych przez przodujących dźwigowych, jako wyższy etap szkolenia zawodowego. Organizacja i technika zajęć w stachanowskich szkołach dźwigowych.

200* 656.625.073.26:658.511.3 IM

Pietoszina Z.: **Doświadczenia pracy na dźwigu bramowym.** „Opyt raboty na portalnomo kranie”. Moskwa, 1952, „Profizdat”, D, A 5, 36 str., 1 fot. —

Analiza i opis przodujących metod pracy dźwigowej moskiewskiego portu śródlądowego Z. Pietosziny przy przeładunku towarów masowych 2-tonowym dźwigiem bramowym. Szczegółowa charakterystyka wzorcowego cyklu przeładunkowego.

201* 656.615.073.23:633.1:658.28 IM

Milman I.: **Całkowita mechanizacja przeładunku zboża.** „Kompleksnaja miechanizacija pieriegruzki ziarna”. Moskwa, 1952, „Morskoj Transport”, D, A 5, 32 str., 2 fot., 10 rys. —

Racjonalizacja przeładunku zboża w porcie Machacz — Kala. Mechanizacja przeładunku w relacji wagon-magazyn, prac składowych oraz trymerki drogą zastosowania szeregu prostych urządzeń skonstruowanych przez racjonalizatorów (łopatki mechaniczne, trymer mechaniczny itp.).

202* 656.615.073.23:658.17 IM

Ostrecow W.: **Koszty powodowane niewłaściwym planowaniem.** „Zatraty wyzwannyje nieprawilnym planirowanjem”. Morsk. Flot, Moskwa, 2 × tyg., t. 11, Nr 9, stycz. 53, s. 3, A 2, 0,33 str. —

Analiza kosztów własnych operacji przeładunkowych w zależności od dostosowania typu statku do przewożonego ładunku. Konkretnie przykłady i obliczenia kosztów przeładunku drewna w porcie leningradzkim.

203* 656.615.073.23:331.823 IM

Beck E.: **Problem zapobiegania wypadkom w przedsiębiorstwach portów morskich.** „Unfallverhütung in Seehafenbetrieben — ein Problem”. Hansa, Hamburg, tyg. t. 90, Nr 5, 6/7, stycz., luty 53, s. 246, 292, A 4, 4 str. —

Wzrastająca ilość wypadków w zach.-niemieckich portach morskich. Analiza przyczyn wypadków w portach (niedociągnięcia w zakresie urządzeń portowych, przeciążenie kolei, wzrastająca mechanizacja przeładunku, niedociągnięcia na statkach, brak wyszkolonego personelu, ograniczona kontrola ze strony czynników inspekcyjnych). Możliwości zmniejszenia ilości wypadków przez modernizację urządzeń, zbadanie ich potencjału, adaptację portów do mechanizacji pracy oraz przeszkolenie personelu.

204* 656.615:658.788 IM

Bruchis G. K.: **Transportowo-spedycyjna praca portu morskiego.** „Transportno-ekspiedicjonnaja rabota morskowo porta”. Moskwa—Leningrad, 1952, „Morskoj Transport”, D, B 5, 84 str.

Organizacja, planowanie i technika pracy spedycji portowej w portach radzieckich przy stosunkach handlowych z zagranicą. Szczegółowe przedstawienie warunków pracy spedycji portowej przy towarach importowych i eksportowych, organizacji i techniki rozliczeń oraz dokumentacji operacji spedycyjnych.

205* 656.625.073.26:658.511.3 IM

Przodujące sposoby pracy stachanowców Moskiewskiego Portu Południowego. „Pieriedowyje prijomy truda stachanowcow moskowskowo jużnowo porta”. Moskwa, 1952, „Rieczizdat”, D, A 5, 40 str., 5 fot., 1 rys. 4 wykr., 11 tab.

Opis i analiza przodujących sposobów pracy dźwigowych przy wyładunku zboża oraz brygad przy przeładunku maki i soli, ustalonych metodą inż. Kowalowa.

206* 656.615.073.22:658.28 IM

Poczebyt A.: **Mechanizacja przeładunku towarów drobnych w ładowniach statków.** „Miechanizacija pieriegruzki sztecznych gruzow w triumach sudow”. Morsk., Flot, Moskwa, mies., t. 12, Nr 12, grudz. 52, s. 7, A 4, 5 str., 7 rys., 4 tab.

Doświadczenia portu odesskiego w zakresie doskonalenia mechanizacji pracy w ładowni drogą stosowania 1,5-t i 2,7-t wózków-podnośników. Racjonalizacja sprzętu ładunkowego. Technika zastosowania metody inż. Kowalowa przy układaniu blachy w ładowni.

- 207* 656.615.073.23:658.28 IM 215* 627.3:656.615.073.26.005 IM
- Tooth E. S.: Mechanizacja przeładunku eksportowego w West India Docks.** „Mechanisation of handling exports at the West India Docks”. PLA., London, mies., Nr 325, list. 52, s. 213, B 5, 4 str., 4 fot., 2 rys.
- Rozwój mechanizacji pracy w porcie londyńskim. Zastosowanie wózko-podnośników w pracach magazynowych. Charakterystyka używanych typów palet. Wzrost tempa przeładunku o 20% dzięki zastosowaniu wózko-podnośników.
- 208* 656.615.073.25:664.1 IM
- Tooth E. S.: Wyładunek cukru luzem.** „Bulk sugar discharge”. PLA., London, mies., Nr 326, grudz. 52, s. 247, B 5, 2 str., 5 fot.
- Technologia wyładunku cukru przewożonego luzem. Szybkość przeładunku w relacji statek-barka: 500 ton na ganko-zmianie przy zastosowaniu 5-t dźwигów chwytkowych. Mechanizacja trymerki cukru poprzez zastosowanie szufli trymerskich.
- 209* 656.615.073.23:331.875 IM
- Wundram O.: Wartość i granice mechanizacji w przeładunku portowym.** „Wert und Grenzen der Mechanisierung im Hafenumschlag”. Deutsch. Schifffahrt u. Hafen Jahrb., Hamburg, roczn., t. 53, 1952, s. 25, A 5, 5 str., 1 poz. bibl.
- Rozwój mechanizacji przeładunku w portach morskich w ostatnim stuleciu. Trudności natury socjalnej w wprowadzeniu zmechanizowanych urządzeń przeładunkowych w portach kapitalistycznych. Współczesny dźwig drobnicowy oraz urządzenia do przeładunku towarów masowych jako szczyt osiągnięć technicznych. Trudności w mechanizacji pracy w ładowni. Rentowność mechanizacji przeładunku w portach kapitalistycznych jako wypadkowa potrzeb konkurencyjnych, możliwości inwestycyjnych oraz możliwości społeczno-politycznych.
- 210* 656.625.073.23:621.869.5 IM
- Langfritz J.: Nowsze doświadczenia w technice przeładunku w portach śródlądowych.** „Neuere Erfahrungen im Umschlagsbetrieb der Binnenhäfen”. Jahrb. Hafenbautechn. Gesellsch., Berlin, roczn., t. 19, 1951, s. 39, A 4, 6.5 str.
- Racjonalizacja techniki przeładunku w zachodnio-niemieckich portach śródlądowych. Zastosowanie urządzeń przenośnikowych (klepkowych) zmontowanych na platformach kolejowych. Urządzenia pomocnicze do trymerki zboża. Zastosowanie wózków elektrycznych i wózko-podnośników w pracach magazynowych.
- 211* 627.352 IM
- Przenośny dźwig ładunkowy.** „A mobile cargo crane”. Shipp. World, London, tyg., t. 127, Nr 3080, lip. 52, s. 32, A 4, 1.5 str.
- Opis nowego typu przenośnego dźwigu 2-tonowego i omówienie korzyści, jakie on daje przy pracach przeładunkowych. Podkreślenie pomocniczej roli ww. urządzenia w stosunku do urządzeń stacjonarnych.
- 212* 656.61.073.23 IM
- Palety do manipulacji ładunkiem.** „Pallets for cargo handling”. Shipp. World, London, tyg., t. 127, Nr 3104, grudz. 52, s. 489, A 4, 0.5 str.
- Omówienie najistotniejszych postulatów, wysuniętych na międzynarodowej konferencji odbytej w r. 1952 w Londynie w sprawie ustalenia standartowych wymiarów palet do wyładunku drobnicy. Rozróżnienie standartów dla transportu międzynarodowego i wewnątrz-krajowego.
- 213* 656.615.073.23:621.798:658.516 IM
- Międzynarodowa konferencja w sprawie paletyzacji.** „La conference internationale sur la palettisation”. J. Mar. March., Paris, tyg., t. 34, Nr 1723, grudz. 52, s. 3029, A 4, 0.25 str.
- Wyniki układu zawartego w grudniu 1952 r. w Londynie dotyczącego standaryzacji palet w przeładunku morskim: wprowadzenie dwóch typów palet o ustalonych rozmiarach dla transportu międzynarodowego i krajowego.
- 214* 656.615:658.155:657.47 IM
- Thiessen O. H.: Nowsze doświadczenia eksploatacyjno-techniczne w portach niemieckich.** „Neuere betriebstechnische und betriebswirtschaftliche Erfahrungen in deutschen Seehäfen”. Jahrb. d. Hafenbautechn. Ges., Berlin, roczn., t. 19, 1951 r., s. 26, A 4, 5.5 str., 3 tab.
- Zasady rozliczania kosztów własnych portu na poszczególne miejsca powstawania kosztów. Schematy arkuszy kalkulacyjnych. Przykłady kalkulacji przeładunku. Analiza struktury kosztów i wnioski dla projektowania wyposażenia w urządzenia eksploatacyjno-techniczne oraz dla organizacji pracy portu.
- Bolle A. dr: Budowa portów a szybka obsługa statków.** „Hafenbau und schnelle Schiffsabfertigung”. Deutsch. Schifffahrt u. Hafen Jahrb., Hamburg, roczn., t. 53, 1952, A 5, 5 str., 2 poz. bibl.
- Zależność szybkości obsługi statku od planu zabudowy portu. Założenia racjonalnej koncepcji portu, głębokości basenów, kształtu i wielkości powierzchni lądowych i wodnych oraz jak najlepszego wyposażenia nabrzeża drobnicowego. Charakterystyka wymiarów, typów itp. współczesnych urządzeń portowych w zależności od typów statków.
- PRAWO MORSKIE**
- 216* 341.24:633.1:656.612.073.436 IM
- Międzynarodowa konwencja dotycząca bezpieczeństwa życia na morzu z r. 1948.** „International Convention for the Safety of Life at Sea 1948”. BIMC Monthly Circ. Kopenhagen, dwumies., Nr 145, luty 53, s. 4750, A 4, 3.5 str.
- Wyjątki przepisów konwencji dotyczącej bezpieczeństwa życia na morzu ze szczególnym omówieniem sposobu przewozów towarów niebezpiecznych i zbóż. Lista państw sygnatariuszy konwencji i państw, które do końca r. 1952 ratyfikowały ją.
- 217* 347.795.5:656.612.073.8 IM
- Ograniczenie odpowiedzialności sztauera.** „Haftungsbeschränkung des Stauers”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 9/10, luty 53, s. 398, A4, 0.5 str. —
- Omówienie orzeczenia amerykańskiego, w myśl którego przedsiębiorstwo przeładunkowe, które zawiniło uszkodzenie towaru, odpowiada w granicach odpowiedzialności przewoźnika morskiego, który zlecił wykonanie prac przeładunkowych.
- 218* 347.732.56:656.612.076.4 IM
- Prowizja maklerska przy przedwczesnym ukończeniu czarteru na czas.** „Provision bei vorzeitiger Beendigung einer Zeitcharter”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 9/10, luty 53, s. 397, A 4, 1 str. —
- Omówienie orzeczenia arbitrażowego, w myśl którego zasądono armatorowi na zapłatę maklerowi prowizji frachtowej od kwoty, jaką armator ten otrzymał od czarterującego za przedwczesne odstąpienie od umowy czarteru na czas. Podkreślenie zasady, że prowizja należy się maklerowi bez względu na to, czy zapośredniczona umowa została rzeczywiście wykonana.
- 219* 347.792.5:656.61.085.2 IM
- Odpowiedzialność przedsiębiorcy lichtugowego za szkody towarowe spowodowane deszczem.** „Ligthermen's responsibility for rainwater damage to goods in lighter”. Shipp. World, London, tyg., t. 127, Nr 3104, grudz. 52, s. 501, A 4, 0.5 str.
- Omówienie orzeczenia dotyczącego odpowiedzialności przedsiębiorcy lichtugowego za szkody towarowe spowodowane deszczem. Definicja siły wyższej.
- 220* 347.792.5:656.61.085.7 IM
- Odpowiedzialność armatora za uszkodzenie ładunku przez wodę morską.** „Shipowner's liability for cargo damaged by sea water”. Shipp. World, London, tyg., t. 127, Nr 3100, list. 52, s. 425, A 4, 0.5 str.
- Orzeczenie zasądające armatorowi na odszkodowanie za szkody wywołane przez wodę morską na skutek wady przewodu wentylacyjnego. Określenie wad ukrytych.
- 221* 347.792.5:656.61.073.86 IM
- Strata i uszkodzenie ładunku.** „Cargo loss and damage”. Shipp. World, London, tyg., t. 127, Nr 3091, wrześ. 52, s. 238, A 4, 1 str.
- Interpretacja przepisów prawnych regulujących odpowiedzialność armatora za stratę względnie uszkodzenie ładunku. Podkreślenie niekorzystnej sytuacji prawnej armatora angielskiego w zagranicznym porcie wyładunku.
- Niniejszy przegląd bibliograficzny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu Budownictwa Okrętowego, Morskiego, Ekonomiki Transportu Morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188) — CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne.
- CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem bibliograficznym jak i kartami dokumentacyjnymi.